

Recovery para sa Maui Wildfire

Mga Madalas Itanong Tungkol sa Paggamit ng Soiltac® Pampatatag ng Lupa sa Mga Katangian na may Abo at Kalat

Nobyembre 1, 2023

Marami ang ibinigay ng Maui sa mundo. Bilang mga guests, kami ay pinarangalan na ibalik ang aming suporta.

Ang abo at mga kalat sa mga ari arian na apektado ng mga wildfires sa Maui ay maaaring makaapekto sa wildlife, marine life, at kalusugan ng mga tao dahil maaari silang maglaman ng mga mapanganib na contaminants tulad ng asbestos, lead, at arsenic. Ang abo at kalat ay maaaring kumalat sa pamamagitan ng hangin, ulan, muling pagpasok, pag alis ng mga kalat ng Phase 2, o mga pangyayari kung saan ang abo ay nabalisa.

Sino ang nagpasiyang gumamit ng pampatatag ng lupa?

Inaprubahan ng Maui County—na may input mula sa Hawai'i Department of Health (DOH), Federal Emergency Management Agency (FEMA), U.S. Army Corps of Engineers (USACE), at U.S. Environmental Protection Agency (EPA)—ang paggamit ng pampatatag ng lupa para makontrol ang abo at alikabok sa mga lugar na naapektuhan ng sunog.

Sinimulan ng EPA ang paglalapat ng pampatatag ng lupa sa Kula noong huling bahagi ng Setyembre 2023. Sinimulan ng EPA ang paglalapat ng Soiltac sa Lāhainā noong kalagitnaan ng Oktubre, matapos aprubahan ng Mayor ng Maui ang aplikasyon nito.

Ano ang implikasyon ng abo at kalat sa kalusugan ng tao?

Ang abo at mga kalat ay maaaring maglaman ng mga mapanganib na contaminants tulad ng Ash asbestos, lead, arsenic, at iba pang mapanganib na sangkap. **Ang pagsusuot ng mga inirerekomandang personnel protective equipment (PPE) kapag nakakagambala sa abo ay makakabawas sa posibilidad ng mga masamang epekto sa kalusugang ito.**

- Ang abo at kalat ay naglalaman ng mga maliit na partikulo na makakapasok sa daanan ng hangin ng isang tao at magdulot ng panandaliang sintomas tulad ng pag ubo, pangangati ng ilong, igsi ng paghinga, allergic na reaksyon, at pinaigting na sintomas ng hika.
- Mataas din ang pH ng abo na maaaring magdulot ng pangangati sa mata at balat.
- Ang abo at mga kalat ay ipinakita rin na naglalaman ng mga mapanganib na contaminants, tulad ng asbestos, lead at arsenic. Ang matagal na pagkakalantad sa mga kontaminadong ito ay maaaring magdulot ng masamang epekto sa kalusugan tulad ng sakit sa puso, stroke, kanser sa baga at mga sakit na nakakaapekto sa paghinga.

Para sa mas maraming pang impormasyon tungkol sa epekto ng abo sa kalusugan ng tao, mangyaring bumisita sa: health.hawaii.gov/mauiwildfires/

Ano ang mga benepisyong paggamit ng pampatatag ng lupa?

- Ang paggamit ng pampatatag ng lupa ay nakakabawas ng tsansa na makahinga o makainom ng abo ang mga tao.
- Nakakatulong din ito para maiwasan ang pagkalat ng abo sa ibang lugar.
- Ang paglalapat ng isang pampatatag ng lupa ay mabawasan ang panganib ng pagalis ng abo sa lugar at umaabot sa karagatan, kung saan maaari itong maging sanhi ng pinsala sa baybay at sa kapaligiran ng baybayin.

Saan ilalapat ang pampatatag ng lupa?

- Ang mga grupo ng EPA ay mag aplay ng isang pampatatag ng lupa sa bakas ng abo (hindi kasama ang mga lugar na may kahalagahan sa kultura). Ang abo ay itinuturing na pangunahing pinagmumulan ng kontaminasyon na kailangang kontrolin. Ang pampatatag ng lupa (Soiltac) ay aalisin kasama ang mga kalat ng USACE sa Phase 2.

Ano ang protocol para sa paglalatap ng Soiltac?

Bago ang aplikasyon, ang mga grupo ng EPA at mga monitor ng kultura ay malapit na inspeksyon ang parselang upang matiyak ang mga ligaw na hayop, istasyon ng pagpapakin ng pusa, o iba pang mga sensitibong gamit ay hindi naapektuhan ng aplikasyon.

Ang pampatatag ng lupa ay **hindi** ilalapat sa mga makasaysayang lugar o kultural na lugar o mga gamit na datinang kilala o ibinabandera ng mga monitor ng kultura.

- Sa kaganapan ng isang gamit ng kultural na kahalagahan ay nakilala sa pamamagitan ng mga monitor ng kultura, ang mga grupo ay magtatrabaho sa paligid ng gamit at ito ay karagdagang sinisiyasat para sa susunod na mga hakbang.
- Ang mga halimbawa ng mga istrukturang pangkultura at makasaysayang **hindi** ma-spray ay kinabibilangan ng:
  - mga lugar ng paglilibing,
  - mga pader,
  - mga kampana ng templo, mga makasaysayang istruktura, tulad ng Waiola Church, Pioneer Mill Co. Office, at ang Lahaina Store, at
  - kilalang koleksyon ng mga artifact at abo ng ninuno sa Baldwin House, Wo Hing, at Shingon Mission.

Ano ang itsura ng abo at kalat matapos itong malapatan ng pampatatag ng lupa?

- Soiltac® ay hindi makita sa pagtuyo. Hindi ito nakakalason kapag tuyo, at karaniwang ginagamit para sa alikabok at kontrol ng lupa.
- Ang kalinawan nito ay magpapahintulot sa US Army Corps of Engineers na makita kung ano ang nasa ilalim sa panahon ng Phase 2 pag alis ng abo at mga kalat at hindi maitatago ang kakayahan para sa mga residente na tingnan at mabawi ang kanilang mga gamit.

Magagawa ba ng mga tao na mag usisa sa kanilang mga ari arian pagkatapos na mailapat ang pampatatag ng lupa?

- Oo, ang mga taong naghahanap sa kanilang ari arian ay madaling makita sa ilalim ng malinaw na patong at masira para mapili ang abo.
- Hinihiling ng EPA ang mga tao na maghintay ng 24 na oras pagkatapos ng aplikasyon upang mag usisa ang mga kalat kapag ito ay nagiging ganap na epektibo. Ang EPA ay magpo post ng mga palatandaan sa ari arian upang ipahiwatig ang oras ng aplikasyon.

Paano kung nagambala ko ang pampatatag ng lupa? Pwede ba bumalik para mag aplay ulit?

Inaasahan namin na maaaring magkaroon ng pangangailangan para sa muling aplikasyon batay sa mga makabuluhang pagkagambala (pagkatapos na ito ay inilapat). Ngunit ang aming unang layunin ay upang ilapat ang pampatatag ng lupa sa lahat ng mga bakas ng abo. Para sa karagdagang impormasyon, tumawag sa aming hotline sa: **(808) 539-0555**.

Hanggang kailan magiging epektibo ang pampatatag ng lupa?

Ang pampatatag ng lupa ay epektibo sa loob ng apat hanggang anim na buwan kung hindi ito nabalisa.

Gaano katagal mananatili ang pampatatag ng lupa sa mga ari arian at kailan ito matatanggal?

Ang pampatatag ng lupa ay hindi permanenteng kontrolin ang abo. Matapos bisitahin ng mga residente ang kanilang mga ari arian, aalisin ng US Army Corps of Engineers ang abo, kalat, at ang pampatatag ng lupa sa panahon ng Phase 2.

Maaari bang mag opt out ang mga residente sa paglapat ng pampatatag ng lupa?

Ang mga residente ay **hindi** maaaring mag opt out sa paglapat ng pampatatag ng lupa. Ang pampatatag ng lupa ay ilalapat sa **lahat** ng ari-arian sa Lāhainā upang maprotektahan ang kalusugan ng mga residente at mahihinang baybaying dagat.

Maaari ko bang alisin ang Soiltac® mula sa isang bagay na nakukuha ko mula sa aking bahay?

Oo. Ilagay ito sa ilalim ng mainit na tubig o singaw ito, pagkatapos ay punasan ang ibabaw na may malambot na tela. Ang Soiltac® ay mananatiling hindi nakakalason, kahit na sa panahon ng pag alis.

Para sa karagdagang impormasyon hinggil sa mga gamit sa itaas mangyaring bisitahin ang: soilworks.com/reference-library

Maghanap ng karagdagang impormasyon tungkol sa suporta ng EPA sa tugon ng wildfires ng Maui sa:
epa.gov/maui-wildfires

Para sa impormasyon tungkol sa trabaho ng EPA, komuntak sa:

Email: R9Wildfiresinfo@epa.gov

Telepono: **(808)-539-0555**

O bumisita: epa.gov/maui-wildfires

facebook.com/EPAregion9

twitter.com/EPAregion9

instagram.com/epagov o

maucounty.gov at mauinuistrong.info